

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2012. gada 19. jūlijā *

Apelācija — Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Jēltabakas iepirkuma un pirmapstrādes Spānijas tirgus — Cenu noteikšana un tirgus sadale — EKL 81. panta pārkāpums — Mātesabiedrību vainojamība to meitassabiedrību pārkāpjošā rīcībā — Nevainīguma prezumpcija — Tiesības uz aizstāvību — Pienākums norādīt pamatojumu — Vienlīdzīga attieksme

Apvienotās lietas C-628/10 P un C-14/11 P

par divām apelācijas sūdzībām saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 56. pantu, ko attiecīgi 2010. gada 28. decembrī un 2011. gada 7. janvārī iesniedza

Alliance One International Inc., agrāk *Standard Commercial Corp.*, Danvila [Danville] (Amerikas Savienotās Valstis), un

Standard Commercial Tobacco Co. Inc., Vilsona [Wilson] (Amerikas Savienotās Valstis),

ko pārstāv *M. Odriozola Alén* un *A. João Vide*, *abogados*,

prasītājas,

pārējiem lietas dalībniekiem esot šādiem –

Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd, Vaduca [Vaduz] (Lihtenšteina),

prasītāja pirmajā instancē,

Eiropas Komisija, ko pārstāv *F. Castillo de la Torre*, *E. Gippini Fournier* un *R. Sauer*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē,

un

Eiropas Komisija, ko pārstāv *F. Castillo de la Torre*, *E. Gippini Fournier* un *R. Sauer*, pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pārējiem lietas dalībniekiem esot šādiem –

Alliance One International Inc.,

* Tiesvedības valoda – angļu.

Standard Commercial Tobacco Co. Inc. un

Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd.,

ko pārstāv *M. Odriozola Alén* un *A. João Vide*, *abogados*,

prasītājas pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *V. Skouris* [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji *A. Ticano* [*A. Tizzano*], *H.N. Kunja Rodrigess* [*J. N. Cunha Rodrigues*], *K. Lēnartss* [*K. Lenaerts*], *M. Safjans* [*M. Saffjan*] un *A. Prehala* [*A. Prechal*], tiesneši *K. Šimans* [*K. Schiemann*], *E. Juhāss* [*E. Juhász*], *Dž. Arestis* [*G. Arestis*], *A. Arabadžijevs* [*A. Arabadjiev*] (referents), *D. Švābi* [*D. Šváby*], *M. Bergere* [*M. Berger*] un *E. Jarašūns* [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāte *J. Kokote* [*J. Kokott*],

sekretāre *L. Hjūleta* [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 16. novembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2012. gada 12. janvāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu apelācijas sūdzību (C-628/10 P) *Alliance One International Inc.* (turpmāk tekstā – “AOI”), agrāk *Standard Commercial Corp.* (turpmāk tekstā – “SCC”), un *Standard Commercial Tobacco Co. Inc.* (turpmāk tekstā – “SCTC”) lūdz atcelt, pirmkārt, Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2010. gada 27. oktobra spriedumu lietā T-24/05 *Alliance One International u.c./Komisija* (Krājums, II-5329. lpp., turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru tā noraidīja to prasību atcelt Komisijas 2004. gada 20. oktobra lēmumu C (2004) 4030, galīgā redakcija, saistībā ar [EK līguma] 81. panta 1. punktā izklāstīto procesu [EK 81. panta piemērošanas procedūru] (Lieta COMP/C.38.238/B.2 – Jēltabaka – Spānija) (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) un, otrkārt, šo lēmumu, ciktāl tas skar tās, kā arī samazināt naudas sodu, kas tām tika uzlikts ar minēto lēmumu.
- 2 Ar savu apelācijas sūdzību (C-14/11 P) Eiropas Komisija lūdz, pirmkārt, atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl ar to tiek atcelts apstrīdētais lēmums attiecībā uz *Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd.* (turpmāk tekstā – “TCLT”) un, otrkārt, noraidīt prasību, ko pēdējā minētā ir cēlusi Vispārējā tiesa.

I – Tiesvedības priekšvēsture

- 3 Pamatlietas rašanās faktus, kā tie izklāstīti pārsūdzētā sprieduma 1.–40. punktā, var apkopot šādi.
- 4 *World Wide Tobacco España SA* (turpmāk tekstā – “WWTE”), *Agroexpansión SA* (turpmāk tekstā – “Agroexpansión”) un *Tabacos Españoles SL* (turpmāk tekstā – “Taes”) ir trīs no četriem jēltabakas pirmapstrādes uzņēmumiem Spānijā (turpmāk tekstā šie četri uzņēmumi kopā – “apstrādātāji”).

- 5 Laikā no 1995. gada līdz 1998. gada 5. maijam divas trešdaļas *WWTE* kapitāla piederēja *TCLT*, *SCTC* pilnībā piederošai meitassabiedrībai, kas pati ir *SCC* (tagad – *AOI*) pilnībā piederoša meitassabiedrība. Viena trešdaļa palika *WWTE* prezidentam un diviem viņa ģimenes locekļiem.
- 6 *TCLT* 1998. gada 5. maijā palielināja savu dalību *WWTE* kapitālā līdz 86,94 %, pārējās daļas īpašumā saglabāja *WWTE* (9,73 %) un kāda fiziska persona (3,33 %). *WWTE* 1998. gada oktobrī iegādājās akcijas no šīs pēdējās minētās personas un *SCC* ieguva tiešu dalību 0,04 % apmērā *WWTE* kapitālā. *TCLT* un *SCC* 1999. gada maijā palielināja savu dalību *WWTE* kapitālā līdz attiecīgi 89,64 % un 0,05 %, pārējai daļai paliekot *WWTE* īpašumā.
- 7 *Agroexpansión* pieder pie sabiedrību grupas, kuras mātessabiedrība ir *Dimon Inc.*. Šai pēdējai minētajai ar tās pilnībā piederošas meitassabiedrības *Intabex Netherlands BV* (turpmāk tekstā – “*Intabex*”) starpniecību pieder visas *Agroexpansión* akcijas.
- 8 Visas *Taes* un *Deltafina SpA* (turpmāk tekstā – “*Deltafina*”), kas ir Itālijas sabiedrība, kuras galvenās darbības ir jēltabakas pirmapstrāde Itālijā un apstrādātās tabakas tirdzniecība, akcijas pieder *Universal Leaf Tobacco Co. Inc.* (turpmāk tekstā – “*Universal Leaf*”). Pēdējā minētā pati ir ASV sabiedrībai *Universal Corp.* (turpmāk tekstā – “*Universal*”) pilnībā piederoša meitassabiedrība.
- 9 2001. gada 3. un 4. oktobrī Komisija veica izmeklēšanu saskaņā ar Padomes 1962. gada 6. februāra Regulas Nr. 17 Pirmā regula par [EKL 81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.) 14. pantu, tostarp *WWTE* telpās, lai pārbaudītu informāciju, saskaņā ar kuru Spānijas jēltabakas apstrādātāji un ražotāji esot izdarījuši EKL 81. panta pārkāpumus.
- 10 2003. gada 11. decembrī Komisija pieņēma paziņojumu par iebildumiem, kuru tā nosūtīja 20 uzņēmumiem vai apvienībām, tostarp *SCTC* un *SCC*.
- 11 2004. gada 20. oktobrī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kas tostarp attiecas uz horizontālu aizliegtu vienošanos, kuru bija noslēgusi un Spānijas jēltabakas tirgū īstenojuši apstrādātāji un *Deltafina*.
- 12 Saskaņā ar Komisijas konstatēto šīs aizliegtās vienošanās mērķis bija katru gadu laikposmā no 1996. līdz 2001. gadam noteikt vidējās piegādes cenas katrai jebkuras kvalitātes jēltabakas šķirnei un savstarpēji sadalīt visus jebkuras šķirnes jēltabakas daudzumus, ko katrs apstrādātājs varēja iegādāties no ražotājiem. No 1999. līdz 2001. gadam apstrādātāji un *Deltafina* arī savstarpēji vienojās par cenu robežām katrai jēltabakas šķirnei atkarībā no kvalitātes, kā arī par vidējām minimālajām cenām katram ražotājam un katrai ražotāju grupai.
- 13 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka minētā aizliegta vienošanās ir EKL 81. panta 1. punkta vienots un turpināts pārkāpums, atbildību par aizliegto vienošanos piedēvēja *Deltafina* un apstrādātājiem, lika šiem uzņēmumiem nekavējoties izbeigt šo pārkāpumu, kā arī no tā brīža atturēties no visa veida ierobežojošas rīcības, kurai ir tāds pats mērķis vai sekas, un par to uzlika šādas naudas sodus, proti, EUR 108 000 – *Taes*, EUR 1 822 500 – *WWTE*, EUR 2 592 000 – *Agroexpansión* un EUR 11 880 000 – *Deltafina*.
- 14 No apstrīdētā lēmuma izriet arī, ka trīs *WWTE* mātessabiedrības tika noteiktas par solidāri atbildīgām par *WWTE* uzliktā naudas soda samaksu, tāpat kā *Dimon Inc.* – par *Agroexpansión* uzliktā naudas soda samaksu. Savukārt *Intabex* netika noteikta par atbildīgu par *Agroexpansión* uzlikto naudas sodu, un netika arī noteikta *Universal* un *Universal Leaf* solidāra atbildība attiecībā uz *Taes* un *Deltafina* uzliktajiem naudas sodiem.

- 15 Attiecībā uz apstrīdētā lēmuma adresātiem Komisija apstrīdētā lēmuma 375. un 376. apsvērumā precizēja:
- “(375) Šajā lietā trīs no četriem Spānijas jēltabakas apstrādātājiem ir ASV daudz nacionālu sabiedrību kontrolē (100 % vai 90 %). Turklāt ir citi faktori, kas apstiprina pieņēmumu, ka par *Agroexpansión* un *WWTE* rīcību ir atbildīga[s] to mātes sabiedrība[s]. Šajā gadījumā abas sabiedrības – mātes sabiedrība un tās meitas sabiedrība – ir jāuzskata par solidāri atbildīgām par šajā lēmumā konstatētajiem pārkāpumiem.
- (376) [Savukārt] pēc paziņojuma par iebildumiem nosūtīšanas un pušu uzklaušanās izrādījās, ka pierādījumi lietas materiālos nevar pamatot līdzīgu secinājumu attiecībā uz *Universal* [..] un *Universal Leaf* [..] dalību *Taes* un *Deltafina*. Neņemot vērā strukturālo saistību starp mātes sabiedrībām un to meitas sabiedrībām, lietas materiālos nav nekādu norāžu par *Universal* [..] un *Universal Leaf* būtisku dalību šajā lēmumā pārbaudītajos faktos. Nebūtu pareizi tās uzskatīt par lēmuma adresātēm šajā lietā. Šis pats secinājums *a fortiori* attiecas uz *Intabex* [..], jo tās 100 % dalība *Agroexpansión* ir tikai finansiāla.”
- 16 Konkrētāk, attiecībā uz *WWTE* Komisija, ņemot vērā šī sprieduma 5. un 6. punktā norādītos apstākļus, nošķīra divus laikposmus. Pirmais ilga no 1995. gada līdz 1998. gada 4. maijam ieskaitot (turpmāk tekstā – “pirmais laikposms”), bet otrais – no 1998. gada 5. maija līdz apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumam (turpmāk tekstā – “otrais laikposms”).
- 17 Attiecībā uz pirmo laikposmu Komisija, pamatojoties uz virkni tostarp šī lēmuma 388. līdz 390. apsvērumā norādīto pierādījumu, apstrīdētā lēmuma 391. un 392. apsvērumā secināja, ka *WWTE* kopīgi kontrolēja *SCC*, izmantojot *SCTC* un *TCLT*, kā arī *WWTE* prezidents un viņa ģimene, ka *SCC* un/vai tās meitassabiedrības īstenoja faktiski ietekmi uz *WWTE* rīcību un ka *SCC* bija ieviesusi atsevišķus mehānismus, kas kopumā ļāva tai būt informētai par *WWTE* darbībām un tādējādi faktiski kontrolēt tās komercpolitiku.
- 18 Attiecībā uz otro laikposmu Komisija, pamatojoties uz virkni tostarp šī lēmuma 393.–398. apsvērumā norādīto pierādījumu, apstrīdētā lēmuma 397. un 400. apsvērumā secināja, ka *SCC* vai nu tieši, vai izmantojot *SCTC* un *TCLT*, bija ekskluzīva kontrole pār *WWTE*, ka *SCC* norādītie argumenti tās atbildē uz paziņojumu par iebildumiem nepamato citu secinājumu šajā sakarā, ka *SCC* un/vai tās meitassabiedrības *SCTC* un *TCLT* izšķiroši ietekmēja *WWTE* komercpolitiku un ka tādējādi tām ir solidāri jāatbild par pārmesto pret konkurenci vērsto rīcību.

II – Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 19 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 21. janvārī, *AOI*, *SCTC* un *TCLT* cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas skar tās.
- 20 Prasības pamatojumam *AOI*, *SCTC* un *TCLT* norāda divus pamatus. Pirmais pamats ir par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu un Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), pārkāpumu un, pakārtoti, par nepietiekamu apstrīdētā lēmuma pamatojumu. Ar otro pamatu prasītājas norāda uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu.
- 21 Nolēmusi izskatīt šos divus pamatus kopā, Vispārējā tiesa pirmā pamata otro daļu par nepietiekamu apstrīdētā lēmuma pamatojumu vispirms noraidīja kā nepamatotu.
- 22 Tad Vispārējā tiesa noraidīja otro pamatu par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, uzskatot, ka Komisija ir piemērojusi vienus un tos pašus principus attiecībā uz visām attiecīgajām mātes sabiedrībām, lai noteiktu, vai tās ir vainojamas savu meitassabiedrību izdarītajā pārkāpumā.

Konkrētāk, tā nosprieda, ka apstrīdētais lēmums neparāda, ka šai iestādei šajā ziņā ir bijusi atšķirīga attieksme pret *SCC* un *SCTC* situāciju, no vienas puses, un *Universal*, *Universal Leaf* vai *Intabex* situāciju, no otras puses.

- 23 Šis vērtējums tika pamatots tostarp ar šādiem apsvērumiem pārsūdzētā sprieduma 155.–157. punktā:
- “155 [...] attiecībā uz īpašu gadījumu, kad mātessabiedrībai pieder viss tās meitassabiedrības, kura ir pārkāpusi Kopienų konkurences normas, kapitāls, Komisija, būdama piesardzīga, nav pamatojusies tikai uz judikatūrā noteikto pieņēmumu [...], lai pierādītu, ka pirmā minētā faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz otrās komercpolitiku, bet ir arī ņēmusi vērā citus faktus, kas apstiprina šo [izšķirošās ietekmes] īstenošanu. Tomēr, šādi rīkojoties, Komisija ir tikai paaugstinājusi prasīto pierādījumu līmeni, lai tā uzskatītu, ka ir pierādīts, ka ir izpildīts nosacījums par reālas izšķirošas ietekmes īstenošanu [...].
- 156 [...] ja lietā par pārkāpumu, kurā tiek vainoti vairāki atšķirīgi uzņēmumi, Komisija atbilstoši judikatūrā noteiktajam izmanto konkrētu metodi, lai noteiktu, vai vainojamas gan meitassabiedrības, kuras galvenokārt ir izdarījušas šo pārkāpumu, gan to mātessabiedrības, tai, izņemot īpašus apstākļos, šajā ziņā ir jāpamatojas uz vieniem un tiem pašiem kritērijiem attiecībā uz visiem šiem uzņēmumiem.
- 157 Komisijai ir pienākums ievērot vienlīdzīgas attieksmes principu, kurš saskaņā ar pastāvīgo judikatūru noteic, ka līdzīgas situācijas nevar aplūkot atšķirīgi un dažādas situācijas nevar aplūkot vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota [...].”
- 24 Attiecībā uz pirmā pamata pirmo daļu Vispārējā tiesa par pirmo laikposmu pārsūdzētā sprieduma 194. punktā un par otro laikposmu tā 217. punktā konstatēja, ka Komisija juridiski pietiekami ir pierādījusi, ka *SCC* un *SCTC* reāli īstenoja izšķirošu ietekmi uz *WWTE* rīcību.
- 25 Pārsūdzētā sprieduma 195.–197. punktā, kā arī 218. un 219. punktā Vispārējā tiesa attiecībā uz pirmo un otro laikposmu uzskatīja, ka savukārt neviens no pierādījumiem, kurus Komisija norādījusi apstrīdētajā lēmumā, neļauj uzskatīt, ka *TCLT* īstenoja izšķirošu ietekmi uz *WWTE* rīcību, un ka tādējādi Komisijai nebija pamata vainot *TCLT* *WWTE* pārkāpjošā rīcībā, ne arī tādējādi likt tai būt solidāri atbildīgai par naudas soda samaksu.
- 26 Konkrētāk, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 218. punktā nosprieda, ka Komisija nevar pamatoties tikai uz faktu, ka gandrīz viss *WWTE* kapitāls pieder *TCLT*, jo tādējādi pret pēdējo minēto izturēšanās būtu diskriminējoša salīdzinājumā ar *Intabex*, *Universal* un *Universal Leaf*.
- 27 Visbeidzot, pārsūdzētā sprieduma 220.–229. punktā Vispārējā tiesa noraidīja prasītāju norādītos argumentus, lai pierādītu, ka *WWTE* pārkāpuma izdarīšanas laikā tirgū rīkojās autonomi. Tā rezultātā Vispārējā tiesa atcēla apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas attiecas uz *TCLT*, bet pārējā daļā prasību noraidīja.

III – Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

- 28 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2011. gada 14. septembra rīkojumu lieta C-628/10 P un lieta C-14/11 P tika apvienotas mutvārdu procesa un sprieduma taisīšanas vajadzībām.
- 29 Ar savu apelācijas sūdzību *AOI* un *SCTC* lūdz Tiesu:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu un, ciktāl tas tās skar, apstrīdēto lēmumu;
 - tā rezultātā samazināt ar šo lēmumu uzlikto naudas sodu, un

- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.
- 30 Savā atbildes rakstā uz šo apelācijas sūdzību Komisija lūdz to noraidīt un piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus gan pirmajā instancē, gan apelācijas instancē.
- 31 Savā apelācijas sūdzībā Komisija lūdz Tiesu:
 - atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl ar to apstrīdētais lēmums tiek atcelts attiecībā uz *TCLT*;
 - noraidīt prasību, ko pēdējā minētā cēlusi Vispārējā tiesā, un
 - piespriest *TCLT* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.
- 32 Savā atbildes rakstā uz šo apelācijas sūdzību *AOI*, *SCTC* un *TCLT* lūdz noraidīt apelācijas sūdzību, kā arī piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus gan pirmajā instancē, gan apelācijas instancē.

IV – Par apelācijas sūdzībām

- 33 Pirmkārt, ir jāpārbauda Komisijas iesniegtā apelācijas sūdzība.

A – Par Komisijas apelācijas sūdzību

- 34 Savas apelācijas atbalstam Komisija norāda četrus pamatus. Pirmais un ceturtais pamats ir par kļūdainu vienlīdzīgas attieksmes principa piemērošanu. Ar savu otro pamatu tā norāda uz kļūdu tiesību piemērošanā, nosakot juridisko kritēriju, ar kuru tiek definēta mātessabiedrību atbildība. Ar trešo pamatu tiek apgalvots, ka Vispārējā tiesa ir pārkāpusi tiesības uz procedūru, kas ir balstīta uz sacīkstes principu, un ka tā ir izmantojusi kļūdainu pienākuma norādīt pamatojumu interpretāciju.
- 35 Pirmais un otrais pamats ir jāizskata kopā.

1. Par pirmo un otro pamatu

a) Lietas dalībnieku argumenti

- 36 Ar savu pirmo pamatu Komisija norāda, pirmkārt, ka Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā faktu, ka vienlīdzīgas attieksmes princips ir jāapvieno ar likumības principu, saskaņā ar kuru neviens savā labā nevar atsaukties uz nelikumību, kas pieļauta cita labā. Tādējādi, ja viens uzņēmums ir pārkāpis EKL 81. pantu, tas nevar izbēgt no soda, pamatojoties uz to, ka pārējiem uzņēmumiem, kas ir līdzīgā situācijā, naudas sods nav ticis uzlikts.
- 37 Otrkārt, Komisija norāda, ka tā ir atsaukusies uz šiem argumentiem Vispārējā tiesā, un uzskata, ka pārsūdzētais spriedums, tā kā tajā tas nav norādīts, nav pamatots.
- 38 Treškārt, Komisija norāda, ka varēja tikt izdarīts pieņēmums, ka *TCLT* kā mātessabiedrība, kurai pieder gandrīz viss *WWTE* kapitāls, attiecībā uz šo sabiedrību ir istenojusi izšķirošu ietekmi, un Vispārējā tiesa nav konstatējusi ne, ka *TCLT* ir atspēkojusi šo apgalvojumu, ne pat, ka tā būtu centusies to darīt.

- 39 Ceturtkārt, Komisija apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka *TCLT* būtu jāizvairās no jebkādas atbildības sakarā ar to, ka pārējās sabiedrības, kuras esot līdzīgās situācijās, nav tikušas sauktas pie atbildības. Konkrētāk, tā uzskata, ka apstrīdētā lēmuma 384. apsvērums, uz kuru atsaucas Vispārējā tiesa, nozīme esot tāda, ka vienlīdzīgas attieksmes princips paredz, ka sabiedrības ir līdzīgā situācijā, kas šajā gadījumā tā neesot.
- 40 Ar savu otro pamatu Komisija norāda, ka, uzskatot, ka tas, ka attiecībā uz atsevišķiem uzņēmumiem tika nolemts, ka izšķirošas ietekmes īstenošana ir pamatota "divkārši", nevis tikai ar pieņēmumu, kas noteikts judikatūrā, kā saistošu visiem apstrīdētā lēmuma adresātiem, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Tā kā vienīgais piemērojamais kritērijs esot bijis noteikts judikatūrā, Komisija nevarēja ne palielināt šajā jautājumā prasīto pierādījumu līmeni, ne padarīt saistošu šādu pieeju Vispārējai tiesai tās analizē.
- 41 Tādējādi, ja ir izpildīts judikatūrā noteikts juridisks kritērijs, kā uzskata Komisija, nav būtiski zināt, vai tā ir vai nav devusi papildu norādes, lai piesardzības dēļ pastiprinātu secinājumu, pie kura tā ir nonākusi; šīs norādes katrā ziņā nepārtop par saistošu juridisku kritēriju, lai novērtētu mātessabiedrības izšķirošās ietekmes īstenošanu uz tās meitassabiedrības uzvedību.

b) Tiesas vērtējums

- 42 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar jēdzienu "uzņēmums" tiek apzīmēta jebkura vienība, kas veic saimniecisku darbību, neatkarīgi no šādas vienības juridiskā statusa un tās kapitāla nodrošinājuma veida. Šis jēdziens "uzņēmums" nozīmē ekonomisku vienību, pat ja no juridiskā skatupunkta šo ekonomisko vienību veido vairākas fiziskas un juridiskas personas. Ja šāda ekonomiska vienība pārkāpj konkurences tiesības, tai atbilstoši personiskās atbildības principam ir jāatbild par šādu pārkāpumu (2011. gada 20. janvāra spriedums lietā *C-90/09 P General Química u.c./Komisija*, Krājums, I-1. lpp., 34.–36. punkts un tajos minētā judikatūra, kā arī 2011. gada 29. septembra spriedums lietā *C-521/09 P Elf Aquitaine/Komisija*, Krājums, I-8947. lpp., 53. punkts).
- 43 Konkrētāk, meitassabiedrības rīcībā var vainot mātessabiedrību, it īpaši tad, ja, lai gan tā ir atsevišķa juridiska persona, šī meitassabiedrība savu uzvedību tirgū nenosaka autonomi, bet gan būtībā izpilda mātessabiedrības dotus rīkojumus, īpaši ievērojot ekonomiskās, organizatoriskās un juridiskās saiknes, kas vieno šīs abas juridiskās vienības (2009. gada 10. septembra spriedums lietā *C-97/08 P Akzo Nobel u.c./Komisija*, Krājums, I-8237. lpp., 58. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Elf Aquitaine/Komisija*, 54. punkts, kā arī 2011. gada 29. septembra spriedums lietā *C-520/09 P Arkema/Komisija*, Krājums, I-8901. lpp., 38. punkts).
- 44 Šādā situācijā, tā kā mātessabiedrība un tās meitassabiedrība ir daļa no vienas un tās pašas ekonomiskās vienības un tātad veido vienotu uzņēmumu EKL 81. panta izpratnē, Komisija var adresēt mātessabiedrībai lēmumu, ar kuru tiek uzlikts naudas sods, un netiek prasīts pierādīt pēdējās minētās personisku līdzdalību pārkāpumā (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Akzo Nobel u.c./Komisija*, 59. punkts, lietā *General Química u.c./Komisija*, 38. punkts, kā arī lietā *Elf Aquitaine/Komisija*, 55. punkts).
- 45 Lai noteiktu, vai meitassabiedrība savu uzvedību tirgū nosaka autonomi, Komisijai principā ir jāņem vērā visi atbilstošie fakti, kas attiecas uz ekonomiskām, organizatoriskām un juridiskām saiknēm, kuras vieno šo meitassabiedrību un mātessabiedrību, kas katrā gadījumā var atšķirties un tātad nevar tikt visaptveroši uzskaitīti (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Akzo Nobel u.c./Komisija*, 73. un 74. punkts, kā arī lietā *Elf Aquitaine/Komisija*, 58. punkts).
- 46 Tiesa ir precizējusi, ka īpašajā gadījumā, kad mātessabiedrībai pilnībā pieder tās meitassabiedrības, kas ir izdarījusi Savienības konkurences tiesību pārkāpumu, kapitāla daļas, pirmkārt, šī mātes sabiedrība var īstenot izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības rīcību un, otrkārt, pastāv atspēkojama prezumpcija, ka

minētā mātessabiedrība faktiski īsteno šādu ietekmi (2011. gada 29. marta spriedums apvienotajās lietās C-201/09 P un C-216/09 P *ArcelorMittal Luxembourg*/Komisija un Komisija/*ArcelorMittal Luxembourg* u.c., Krājums, I-2239. lpp., 97. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums lietā *Elf Aquitaine*/Komisija, 56. punkts).

- 47 Šādos apstākļos pietiek, ka Komisija pierāda, ka viss meitassabiedrības kapitāls pieder tās mātessabiedrībai, lai prezumētu, ka pēdējā īsteno izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības komercdarbības politiku. Tādēļ Komisija var uzskatīt mātessabiedrību par solidāri atbildīgu par tās meitassabiedrībai piemērotā naudas soda samaksu, ja vien šī mātessabiedrība, kurai ir jāatspēko šī prezumpcija, neiesniedz pietiekamus pierādījumus par to, ka tās meitassabiedrība tirgū rīkojas patstāvīgi (iepriekš minētie spriedumi lietā *Akzo Nobel* u.c./Komisija, 61. punkts; lietā *Elf Aquitaine* /Komisija, 57. punkts, kā arī lietā *Arkema*/Komisija, 41. punkts).
- 48 Vispirms ir jāuzsver, ka šī sprieduma 46. un 47. punktā minētajā judikatūrā noteiktais pieņēmums ir atspēkojams.
- 49 Turklāt šajā judikatūrā nav noteikts, ka Komisijai būtu pienākums pamatoties tikai uz šo pieņēmumu. Nekas nekavē šo iestādi ar citiem pierādījumiem vai kombinējot šādus pierādījumus ar minēto pieņēmumu konstatēt, ka mātessabiedrība faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz savu meitassabiedrību.
- 50 Šajā lietā, kā Vispārējā tiesa to ir konstatējusi pārsūdzētā sprieduma 134.–147. punktā, no apstrīdētā lēmuma izriet – un Komisija to ir apstiprinājusi tiesvedībā pirmajā instancē –, ka šī iestāde, lai novērtētu, vai mātessabiedrība faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz meitassabiedrībām, nolēma saukt pēdējās minētās pie atbildības tikai tad, ja pierādījumi pierādīs izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu attiecībā uz meitassabiedrībām, kas izriet no tā, ka visu to kapitālu kontrolē mātessabiedrības (tā sauktā “divkāršā” metode), un ka tādējādi tā atteicās piemērot tikai izšķirošas ietekmes pieņēmumu.
- 51 Turklāt ir skaidrs, ka šo pieeju motivēja fakts, ka, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisijai, ņemot vērā tajā laikā esošo judikatūru, bija šaubas par to, vai tas, ka mātessabiedrība kontrolē visu savas meitassabiedrības kapitālu, ļauj tai pašai izmantot pieņēmumu, pat ja tas netiktu atspēkots, un vai minētā kontrole tādējādi ir pietiekama, lai tiktu pierādīta mātessabiedrības īstenošana izšķirošā ietekme uz tās meitassabiedrību.
- 52 Tādējādi ir jākonstatē, pirmkārt, ka Komisija, lai noteiktu attiecīgo mātessabiedrību atbildību, juridiski pamatoti izvēlējās vienu no metodēm, uz kurām, ņemot vērā šī sprieduma 49. punktā veikto konstatējumu, tai ir ļauts tiesiski pamatoties, lai novērtētu šādas izšķirošas ietekmes esamību.
- 53 Otrkārt, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 155. punktā juridiski pamatoti ir konstatējusi, ka, izvēloties šo metodi, lai novērtētu mātessabiedrību vainojamību attiecīgās aizliegtās vienošanās īstenošanā, Komisija pati sev ir uzlikusi daudz stingrāku izšķirošas ietekmes faktiskās īstenošanas pierādīšanas pienākumu par to, kāds principā tiktu uzskatīts par pietiekamu, ņemot vērā šī sprieduma 46. un 47. punktā atgādināto judikatūru.
- 54 Pārsūdzētā sprieduma 195.–197. punktā, kā arī 218. un 219. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka neviens apstrīdētajā lēmumā esošais pierādījums nevarēja apstiprināt pieņēmumu par to, ka *TCLT* ir faktiski īstenojusi izšķirošu ietekmi uz *WWTE*, un ka šādu pierādījumu neesamība lika Komisijai saskaņā ar izvēlēto metodi nesaukt pie atbildības mātessabiedrības *Intabex*, *Universal* un *Universal Leaf*.
- 55 Pamatojoties uz šiem konstatējumiem, Vispārējā tiesa nosprieda, ka Komisija nevarēja saukt pie solidāras atbildības *TCLT* par attiecīgā naudas soda samaksu, neizturoties pret to diskriminējoši salīdzinājumā ar *Intabex*, kā arī ar *Universal* un *Universal Leaf*.

- 56 Ir jāuzsver, ka savā apelācijas sūdzībā Komisija neapstrīd šos konstatējumus. Tādējādi tā neapstrīd faktu, ka tā ir piemērojusi izvēlēto metodi, proti, tā saukto divkāršo metodi, visām mātessabiedrībām, kuru meitassabiedrības bijušas attiecīgās aizliegtās vienošanās dalībnieces, izņemot *TCLT*, attiecībā uz kuru kritēriji, uz kuriem balstās šī metode, apstrīdētajā lēmumā nav tikuši izpildīti. No tā izriet, ka Komisija ir noteikusi šīs sabiedrības atbildību, pamatojoties tikai uz attiecīgo pieņēmumu.
- 57 Pārsūdzētā sprieduma 156. un 157. punktā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka vienlīdzīgas attieksmes princips prasa, ka, Komisijai pieņemot tādu metodi, kāda tā ir šajā lietā, lai noteiktu, vai var tikt sauktas pie atbildības mātessabiedrības, kuru meitassabiedrības ir bijušas vienas un tās pašas aizliegtās vienošanās dalībnieces, izņemot īpašus apstākļus, tai ir jāpamatojas uz vieniem un tiem pašiem kritērijiem visu šo mātessabiedrību gadījumā.
- 58 Šajā sakarā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka, attiecībā uz naudas soda summas noteikšanu piemērojot dažādas aprēķina metodes, nevar savstarpēji tikt diskriminēti uzņēmumi, kas ir bijuši EKL 81. panta 1. punktam pretēja nolīguma vai aizliegtas vienošanās dalībnieki (šajā ziņā skat. 2000. gada 16. novembra spriedumus lietā *C-280/98 P Weig/Komisija*, *Recueil*, I-9757. lpp., 63.–68. punkts, un lietā *C-291/98 P Sarrió/Komisija*, I-9991. lpp., 97.–100. punkts).
- 59 Tā kā mātessabiedrības vainošana meitassabiedrības izdarītā pārkāpumā saskaņā ar Komisijas pieņemto aprēķina metodi var būtiski ietekmēt naudas soda summu, ko varētu uzlikt solidāri visām šīm sabiedrībām, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 156. punktā juridiski pamatoti ir nospriedusi, ka šī pati loģika ir piemērojama, ja attiecībā uz vienu aizliegto vienošanos un saskaņā ar judikatūrā noteikto kārtību Komisija pieņem īpašu metodi, lai noteiktu attiecīgo mātessabiedrību atbildību par to meitassabiedrību pārkāpumiem.
- 60 Par šo lietu ir jāprecizē, ka pretēji tam, ko apgalvo Komisija, Vispārējās tiesas vērtējums ir pamatots nevis ar *TCLT*, no vienas puses, un *Intabex*, *Universal* un *Universal Leaf*, no otras puses, faktisko situāciju līdzību, bet ar šo sabiedrību situāciju salīdzināmību, ņemot vērā vienlaicīgi pierādīšanas līmeni, ko Komisija uzskatīja par pieprasāmu saistībā ar attiecīgo aizliegto vienošanos, lai konstatētu, ka mātessabiedrības ir faktiski īstenojušas izšķirošu ietekmi uz savām meitassabiedrībām, un apstrīdētajā lēmumā esošos pierādījumus.
- 61 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa juridiski pamatoti ir konstatējusi nevienlīdzīgu attieksmi, kādēļ tai bija daļēji jāatceļ apstrīdētais lēmums.
- 62 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, šis konstatējums nav apstrīdams ar tiesiskuma principa prasībām.
- 63 Kā to norādījusi ģenerālvokāte savu secinājumu 64. punktā, tā kā Komisija bija pieņēmusi ar Tiesas judikatūru par izšķirošo ietekmi saderīgu metodi, Komisija nevarētu būt pieļāvusi nekādu nelikumību; tādēļ tiesiskuma princips šajā lietā nevar atcelt Komisijas pienākumu ievērot vienlīdzīgas attieksmes principu.
- 64 Visbeidzot, attiecībā uz apgalvoto pārsūdzētā sprieduma nepamatošanu ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru attiecībā uz Vispārējās tiesas pienākumu spriedumos norādīt pamatojumu, kas izriet no Eiropas Savienības Tiesas Statūtu 36. panta un 53. panta pirmās daļas, tai nav pienākuma visaptveroši izklāstīt vienu pēc otra lietas dalībnieku izteiktos argumentus. Tādējādi pamatojums var būt netiešs, ar nosacījumu, ka tas ieinteresētajām personām ļauj uzzināt iemeslus, kuru dēļ tikuši veikti attiecīgie pasākumi, un Tiesai – gūt pietiekamu informāciju, lai veiktu savu pārbaudi apelācijas ietvaros (2010. gada 16. decembra spriedums lietā *C-480/09 P AceaElectrabel Produzione/Komisija*, Krājums, I-13355. lpp., 77. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 65 Šajā lietā, pirmkārt, no pārsūdzētā sprieduma 113. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa ir izklāstījusi Komisijas pirmajā instancē norādīto argumentāciju. Otrkārt, no šī sprieduma attiecīgi 156. un 157. punkta, kā arī 218. un 219. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa netieši ir noraidījusi šo

argumentāciju. Tā uzskatīja, ka, tā kā Komisija bija pieņēmusi ar judikatūru par izšķirošu ietekmi saderīgu metodi, Komisija netika pieļāvusi nevienu nelikumību; tādēļ tiesiskuma princips šajā lietā nevar atcelt Komisijas pienākumu ievērot vienlīdzīgas attieksmes principu.

- 66 Turklāt, tā kā minētie sprieduma punkti ļauj ieinteresētajām personām uzzināt tā pamatojumu un Tiesai – gūt pietiekamu informāciju, lai veiktu savu pārbaudi šīs apelācijas ietvaros, minētajam spriedumam, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, netrūkst pamatojuma.
- 67 Šajos apstākļos pirmais un otrais pamats, ko Komisija ir norādījusi savas apelācijas sūdzības pamatojumam, ir jānoraida.

2. Par Komisijas trešo apelācijas pamatu – tiesībām uz tiesvedību, kas balstīta uz sacikstes principu, un pienākuma norādīt pamatojumu kļūdainu interpretāciju

a) Lietas dalībnieku argumenti

- 68 Komisija norāda, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 196. punktā uzskatot, ka Komisijai nebija tiesību pamatoties uz faktu atšķirībām, kādas bija starp *TCLT* situāciju, no vienas puses, un *Intabex* un *Universal* situāciju, no otras puses, jo apstrīdētajā lēmumā tādas nebija norādītas. Komisija uzskata, ka tā ir izskaidrojusi šīs atšķirības savā iebildumu rakstā, kas iesniegts Vispārējā tiesā.
- 69 Uzskatot, ka pienākums norādīt pamatojumu neprasa motivēt, kādēļ attiecīgais akts nav ticis adresēts atsevišķām trešajām personām, Komisija uzskata, ka tai nebija pienākuma apstrīdētajā lēmumā paskaidrot iemeslus, kādēļ tā neadresēja šo tiesību aktu *Intabex* un *Universal*, ne arī pamatot šajā lēmumā iemeslu, kādēļ pret šīm sabiedrībām, kā apgalvots, bija citāda attieksme.
- 70 Komisija uzsver, ka *TCLT* nav ne atsaukusies uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu administratīvajā procesā, ne tā laikā apgalvojusi, ka tās interese *WWTE* būtu bijusi tikai finansiāla. Tā rezultātā tā argumentu par apgalvoto diskrimināciju esot varējusi pirmo reizi atspēkot tikai savā iebildumu rakstā Vispārējā tiesā.
- 71 Šajos apstākļos Vispārējās tiesas pieeja esot liegusi Komisijai aizstāvēties pret diskriminācijas apgalvojumu. Pēdējā minētā uzskata, ka tai ir tiesības pamatoties uz visiem faktoriem, kurus tā uzskata par nepieciešamiem savai aizstāvībai, kad arguments pirmo reizi tiek norādīts Vispārējā tiesā. Konkrētāk, saskaņā ar judikatūru tai neesot pienākuma savos lēmumos izklāstīt visus argumentus, kurus tā varētu pēc tam norādīt, lai atspēkotu pamatus par prettiesiskumu, kas norādīti attiecībā uz tās aktiem.

b) Tiesas vērtējums

- 72 Ir jāatgādina, ka LESD 296. pantā prasītajam pamatojumam ir jābūt pielāgotam atbilstoši attiecīgā akta raksturam un tajā ir skaidri un nepārprotami jābūt norādītai aktu sagatavojušās iestādes argumentācijai, lai ļautu ieinteresētajām personām uzzināt veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai veikt kontroli (iepriekš minētais spriedums lietā *Elf Aquitaine*/Komisija, 147. punkts).
- 73 Tādējādi saistībā ar individuāliem lēmumiem no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka pienākuma pamatot individuālu lēmumu mērķis – papildus tam, ka tas ļauj tiesai īstenot kontroli, – ir sniegt ieinteresētajai personai pietiekamu norādi, lai tā saprastu, vai lēmumā, iespējams, nav pieļauta kļūda, kas ļauj apstrīdēt tā likumību (iepriekš minētais spriedums lietā *Elf Aquitaine*/Komisija, 148. punkts).

- 74 Tādējādi pamatojums ieinteresētajai personai principā ir jāpaziņo vienlaicīgi ar tai nelabvēlīgo lēmumu. Pamatojuma trūkums nevar tikt novērsts tā, ka ieinteresētā persona par lēmuma pamatojumu uzzina Savienības tiesās notiekošās tiesvedības laikā (iepriekš minētais spriedums lietā *Elf Aquitaine/Komisija*, 149. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 75 Konkrētāk, ja lēmums par Savienības konkurences tiesību noteikumu piemērošanu attiecas uz vairākiem adresātiem un skar vairojamības pārkāpumā noteikšanu, tajā ir jābūt ietvertam pietiekamam pamatojumam attiecībā uz katru no tā adresātiem, it īpaši tiem adresātiem, kuri saskaņā ar šī lēmuma noteikumiem ir atzīti par atbildīgiem par šo pārkāpumu. Tādējādi saistībā ar mātessabiedrību, kas ir atzīta par atbildīgu par tās meitassabiedrības pārkāpumu veidojošo rīcību, šādā lēmumā principā ir jābūt ietvertam detalizētam to apstākļu izklāstam, kas var pamatot šīs sabiedrības atzīšanu par vairojamu attiecīgā pārkāpuma izdarīšanā.
- 76 Šajā lietā ir jāatgādina, ka Vispārējā tiesa vispirms ir konstatējusi, ka Komisija nolēma, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma, ka tā sauks pie atbildības katru konkrēto mātessabiedrību tikai tad, ja pietiekami pierādījumi katrā individuālā gadījumā apstiprinās pieņemumu par izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu, kas izriet no visa to attiecīgo mātessabiedrību kapitāla turēšanas, tad – ka attiecībā uz *TCLT* minētajā lēmumā nebija norādes ne uz vienu pierādījumu, kas apstiprinātu šo pieņemumu, un, visbeidzot, ka šādu pierādījumu neesamība lika Komisijai nesaukt pie atbildības mātessabiedrības *Intabex*, *Universal* un *Universal Leaf*.
- 77 Tādējādi, pārsūdzētā sprieduma 196. punktā nospriežot, ka apstākļi, ko Komisija pirmo reizi norādīja savā iebildumu rakstā Vispārējā tiesā, nebūtu jāņem vērā, pēdējā minētā nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 78 Turklāt, šādi piemērojot atbilstošo judikatūru, Vispārējā tiesa nav uzlikusi Komisijai nekādu pienākumu pamatot, kādēļ apstrīdētais lēmums netika adresēts atsevišķām trešajām personām, ne arī izklāstīt visus atbilstošos argumentus, ko bija iespējams norādīt. Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 195. punktā būtībā ir vienīgi konstatējusi nepietiekamu pamatojumu apstrīdētajā lēmumā attiecībā uz kritērijiem, kurus Komisija sev pati bija noteikusi, kā arī minētā sprieduma 196. punktā – pēdējās minētās nespēju novērst šādu trūkumu tiesvedības laikā.
- 79 Tādējādi Vispārējā tiesa juridiski pamatoti ir nospriedusi, ka Komisijas aizstāvības tiesības neietvēra iespēju tai aizstāvēt apstrīdētā lēmuma tiesiskumu pret diskriminācijas apgalvojumiem, tiesvedības laikā sniedzot pierādījumus, kuri pierāda kādas mātessabiedrības atbildību, bet kuri nav ietverti šajā lēmumā.
- 80 No tā izriet, ka trešais pamats, ko Komisija norādījusi savas apelācijas sūdzības pamatošanai, ir jānoraida.

3. Par ceturto Komisijas apelācijas pamatu – vienlīdzīgas attieksmes principa kļūdainu piemērošanu

a) Lietas dalībnieku argumenti

- 81 Komisija uzskata, ka pretēji tam, kā nospriedusi Vispārējā tiesa, *Universal* un *Intabex*, no vienas puses, un *TCLT*, no otras puses, faktiskās situācijas nav identiskas, tādēļ nevar tikt konstatēts vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpums.
- 82 Pirmkārt, Komisija atgādina, ka atšķirībā no *Intabex* *TCLT* ir nevis pilnībā finansiāla rakstura starpnieksabiedrība, bet galvenais *WWTE* klients. Šis apstākļi vienlaikus pamatojot pieņemumu par izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu un konstatējumu, ka *TCLT* to nav apstrīdējusi.

83 Otrkārt, Komisija norāda, ka iemesli, kas lika Vispārējai tiesai uzskatīt, ka *Universal* bija tādā pašā situācijā kā *TCLT*, pārsūdzētajā spriedumā nav izklāstīti. Tā kā Vispārējā tiesa nav atbildējusi uz Komisijas norādīto pamatojumu, lai nošķirtu *TCLT* situāciju no *Universal* situācijas, pārsūdzētajam spriedumam trūkstot pamatojuma.

b) Tiesas vērtējums

84 No LESD 256. panta un Tiesas Statūtu 58. panta pirmās daļas izriet, ka Vispārējā tiesa ir vienīgā instance, kuras kompetencē ir, pirmkārt, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatējumu materiālā neprecizitāte izriet no šai tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, un, otrkārt, veikt šo faktu vērtējumu. Ja Vispārējā tiesa ir konstatējusi vai novērtējusi faktus, tad Tiesai saskaņā ar LESD 256. pantu ir kompetence pārbaudīt šo faktu juridisko kvalifikāciju un Vispārējās tiesas paredzētās tiesiskās sekas (2006. gada 6. aprīļa spriedums lietā *C-551/03 P General Motors/Komisija*, Krājums, I-3173. lpp., 51. punkts, un 2011. gada 29. marta spriedums lietā *C-352/09 P ThyssenKrupp Nirosta/Komisija*, Krājums, I-2359. lpp., 179. punkts).

85 Tiesa tāpat ir paskaidrojusi, ka faktu novērtējums, izņemot gadījumu par Vispārējai tiesai iesniegto pierādījumu sagrozišanu, nav tiesību jautājums, par kuru Tiesa veic pārbaudi (2006. gada 18. maija spriedums lietā *C-397/03 P Archer Daniels Midland un Archer Daniels Midland Ingredients/Komisija*, Krājums, I-4429. lpp., 85. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums lietā *ThyssenKrupp Nirosta/Komisija*, 180. punkts).

86 Šajā lietā ir jākonstatē, ka ar savu argumentāciju attiecībā uz *Universal* un *Intabex*, no vienas puses, un *TCLT*, no otras puses, faktisko situāciju identiskuma neesamību Komisija lūdz Tiesu pārbaudīt Vispārējās tiesas veikto faktu vērtējumu.

87 Turklāt, kā tas ticis norādīts šī sprieduma 60. punktā, Vispārējās tiesas vērtējums ir pamatots nevis ar minēto sabiedrību faktiskās situācijas salīdzinājumu, bet ar to situāciju, ņemot vērā pierādīšanas līmeni, ko Komisija uzskatīja par pieprasāmu, un apstrīdētajā lēmumā esošo pierādījumu salīdzināmību.

88 Turklāt, kā to norādījusi ģenerāladvokāte savu secinājumu 134. punktā, iebildums par apgalvoto pamatojuma nenorādīšanu, kas attiecas uz *TCLT* un *Universal* attiecīgo situāciju salīdzināmību, ir neefektīvs, jo pārsūdzētajā spriedumā ir juridiski pietiekami izklāstīti iemesli, kas lika Vispārējai tiesai uzskatīt, ka *TCLT* un *Universal* bija līdzīgā situācijā. Tā kā Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka Komisijas atšķirīgā attieksme pret *TCLT* un *Intabex* ir bijusi nepamatota, tā jau ir juridiski pietiekami pierādījusi pašas apgalvoto nevienlīdzīgas attieksmes esamību.

89 Šajos apstākļos ceturtais pamats, ko Komisija ir norādījusi savas apelācijas sūdzības pamatošanai, nevar tikt pieņemts, un tādējādi apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā.

B – Par AOI un SCTC apelācijas sūdzību

90 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam AOI un SCTC norāda trīs pamatus par attiecīgi EKL 81. panta 1. punkta un Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu, Vispārējās tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta, kā arī tiesību uz aizstāvību pārkāpumu un, visbeidzot – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 20. panta, kurā noteikts vienlīdzīgas attieksmes princips, pārkāpumu. Pārsūdzētā sprieduma atcelšanas gadījumā AOI un SCTC lūdz samazināt tām uzlikto naudas sodu.

1. Par pirmo pamatu – EKL 81. panta 1. punkta un Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta pārkāpumu

91 Pirmajam pamatam ir divas daļas – pirmā par apstākli, ka *WWTE* mātessabiedrības pirmajā laikposmā, proti, pirms 1998. gada 5. maija, nespēja īstenot izšķirošu ietekmi uz savu meitassabiedrību, un otrā – ka ar pārsūdzēto spriedumu *AOI* un *SCTC* tiek liegtas atsevišķas tām esošās pamattiesības.

a) Par pirmā pamata pirmo daļu – *SCC* un *SCTC* izšķirošas ietekmes uz *WWTE* neesamību

i) Lietas dalībnieku argumenti

92 Pirmkārt, *AOI* un *SCTC* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir apstiprinājusi, ka pirmajā laikposmā tās spēja īstenot izšķirošu ietekmi uz *WWTE* rīcību. Šajā laikposmā *SCC* ar *TCLT* starpniecību piederēja tikai 66 % *WWTE* kapitāla. Pēdējās minētās sabiedrības dalībnieku sapulces lēmumi varēja tikt pieņemti tikai ar vairākumu, kas pārstāv 75 % uzņēmuma kapitāla.

93 *AOI* un *SCTC* uzskata, ka, ja izšķirošās nozīmes jēdziens Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulas (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 24, 1. lpp.) nozīmē ir negatīvs jēdziens, kas tādējādi būtu jāpierāda, ja akcionāram ir bloķēšanas pilnvaras, šāds jēdziens neļauj konstatēt atbildību atbilstoši EKL 81. panta 1. punktam – normai, kurā paredzēts, ka atbildība var tikt piedēvēta tikai sakarā ar pozitīvām darbībām, kuras mātessabiedrība veikusi attiecībā uz savām meitassabiedrībām.

94 Turklāt *AOI* un *SCTC* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir atzinusi, ka, ja tās faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz *WWTE* rīcību, tas noteikti nozīmē, ka tās spēj īstenot šādu ietekmi. Šie divi kritēriji, proti, pirmkārt, spēja īstenot izšķirošu ietekmi un, otrkārt, faktiski īstenot šādu ietekmi, neesot atkarīgi viens no otra.

95 *AOI* un *SCTC* uzsver, ka Komisijas sniegtie pierādījumi pierādīja nevis to, ka *SCC* deva rīkojumus *WWTE*, bet tikai to, ka pēdējā minētā bija informēta par attiecīgajiem nolīgumiem. Taču tikai šāda informācija nepierādot, ka *SCC* īstenoja vai varēja īstenot izšķirošu ietekmi uz *WWTE* rīcību.

96 Visbeidzot, *AOI* un *SCTC* uzskata, ka, nekonstatējot *TCLT* solidāro atbildību, netieša un negatīva kontrole, ko pār *WWTE* īstenoja *SCC*, nebija pietiekama, lai tai piedēvētu atbildību par *WWTE* rīcību.

97 Otrkārt, *AOI* un *SCTC* norāda, ka Vispārējā tiesa kļūdaini ir piemērojusi vienota uzņēmuma jēdzienu. Kā tās uzskata, ja ekonomiskas, organizatoriskas un juridiskas saites vienoja *WWTE*, *SCC* un mazākuma akcionāru, vienotam uzņēmumam būtu jāietver tās visas. Tā kā pirmajā laikposmā *SCC* nevarēja īstenot izšķirošu ietekmi uz *WWTE*, pēdējā minētā un *SCC* vienas pašas nevarot tikt uzskatītas par vienotu ekonomisku vienību.

98 *AOI* un *SCTC* precīzē, ka Komisija nav norādījusi ietekmi, ko mazākuma akcionārs varēja vai nevarēja īstenot, un ka attiecībā uz pēdējo minēto Vispārējā tiesa nav pārbaudījusi, vai tas spēja ietekmēt *WWTE*. Tādējādi neviens apstāklis nepamatojot tikai *SCC* vainošanu *WWTE* rīcībā.

99 Komisija lūdz noraidīt pirmā pamata pirmo daļu. Konkrētāk, tā norāda, ka *AOI* un *SCTC* arguments, ka kopīgas kontroles gadījumā meitassabiedrības pārkāpumā ir vainojami abi akcionāri, kas īsteno kopīgu kontroli, nav ticis norādīts pirmajā instancē, un tādējādi tā uzskata šo argumentu par nepieņemamu.

ii) Tiesas vērtējums

- 100 Vispirms, runājot par Komisijas norādīto nepieņemamību, kas attiecas uz *AOI* un *SCTC* norādīto argumentu par kļūdainu vienota uzņēmuma jēdziena piemērošanu, tas ir jānoraida, jo šis arguments var tikt uzskatīts par iepriekš Vispārējā tiesā izklāstīta un pārsūdzētā sprieduma 56. un 57. punktā izskaidrota argumenta attīstību.
- 101 Kas attiecas uz lietas būtību, Tiesa jau ir nospriedusi, ka kopīga kontrole, ko divas mātessabiedrības viena neatkarīgi no otras īsteno pār savu meitassabiedrību, principā pieļauj Komisijas konstatējumu par vienas ekonomiskas vienības esamību starp vienu no šīm mātessabiedrībām un attiecīgo meitassabiedrību un tas tā ir arī tad, ja šai mātessabiedrībai ir mazāk nozīmīga kapitāla daļa nekā otrai mātessabiedrībai (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *AceaElectrabel Produzione/Komisija*, 64. punkts). Tā tam esot, tas ir vēl lielāks iemesls, ka mātessabiedrība un tās meitassabiedrība, kas pati ir mātessabiedrība sabiedrībai, kura ir izdarījusi pārkāpumu, var abas divas tikt uzskatītas par tādām, kas veido ekonomisko vienību kopā ar šo pēdējo minēto sabiedrību.
- 102 Turklāt, kā arī ticis atgādināts šī sprieduma 42.–44. punktā, Komisija lēmumu, ar kuru tiek uzlikts naudas sods meitassabiedrībai, kas ir piedalījies EKL 81. panta pārkāpumā, var adresēt mātessabiedrībai, neprasot pierādīt šīs mātessabiedrības personisko iesaistīšanos pārkāpumā, ar nosacījumu, ka pēdējā minētā faktiski īsteno izšķirošu ietekmi uz šīs meitassabiedrības komercpolitiku.
- 103 No tā izriet, ka tikai tas, ka *SCC* un *SCTC* attiecīgajā laikposmā neīstenoja kopīgu kontroli pār *WWTE*, nav pretrunā konstatējumam par ekonomiskas vienības esamību starp šīm sabiedrībām, ar nosacījumu, ka tiek pierādīts, ka *SCC* un *SCTC* ir faktiski īstenojušas izšķirošu ietekmi uz *WWTE* komercpolitiku.
- 104 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 172.–193. punktā vispirms detalizēti ir pārbaudījusi pierādījumus, uz kuriem pamatojās Komisija, un tad tā paša sprieduma 194. punktā secinājusi, ka šie pierādījumi juridiski pietiekami pierāda šādas ietekmes faktisku īstenošanu.
- 105 It īpaši ņemot vērā pārsūdzētā sprieduma 182.–186. punktu, kas attiecas uz *SCTC* īstenoto ietekmi uz *WWTE*, pārsūdzētā sprieduma 172.–194. punktā esošajos apsvērumos, pirmkārt, nav nevienas kļūdas tiesību piemērošanā un, otrkārt, tie varēja juridiski pamatoti likt Vispārējai tiesai, pretēji tam, ko apgalvo *AOI* un *SCTC*, konstatēt šādas izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu.
- 106 Ņemot vērā iepriekš minēto, *AOI* un *SCTC* celtās apelācijas sūdzības pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

b) Par pirmā pamata otro daļu – pamattiesību pārkāpumu

i) Lietas dalībnieku argumenti

- 107 *AOI* un *SCTC* uzskata, ka pārsūdzētajā spriedumā ir pārkāptas atsevišķas to pamattiesības, proti, tiesības uz nevainīguma prezumpciju, kā arī Hartas 48. un 49. pantā paredzētais tiesiskuma princips un pārkāpumu un sodu individualizācijas princips. Toprāt, Hartas spēkā stāšanās tieši ir ietekmējusi lietu, jo minētajiem principiem ir tāda pati vērtība kā primārajām tiesībām.
- 108 *AOI* un *SCTC* apgalvo, ka saskaņā ar šīm pamattiesībām pieņēmums par vainojamību ir principā aizliegts un var tikt pieņemts tikai ārkārtas apstākļos. Vispārējā tiesa pieņēmumu par izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu, kas izriet no meitassabiedrības akciju turējuma pilnā apmērā, esot piemērojusi, nepastāvot šajā lietā ārkārtas apstākļiem. Turklāt tām uzliktie naudas sodi esot būtiski, nevis minimāli.

109 Komisija uzskata, ka pirmā apelācijas sūdzības pamatošanai norādītā pamata otrā daļa ir nepieņemama, norādot tostarp, ka tā ir balstīta uz jauniem argumentiem.

ii) Tiesas vērtējums

110 Kā to juridiski pamatoti norāda Komisija, AOI un SCTC savā prasības pieteikumā pirmajā instancē nav norādījušas argumentus, kas izvirzīti to apelācijas sūdzības pirmā pamata otrajā daļā.

111 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ja lietas dalībniekam tiktu ļauts Tiesā pirmo reizi izvirzīt tādu pamatu, kuru viņš nav izvirzījis Vispārējā tiesā, tad tas nozīmētu, ka viņam ir atļauts vērsties Tiesā ar plašāku strīdu nekā Vispārējā tiesā izskatītais. Apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetencē principā ir vienīgi pārbaudīt, kā Vispārējā tiesa ir izvērtējusi tajā apspriestos pamatus (iepriekš minētais spriedums lietā *AceaElectrabel Produzione*/Komisija, 113. punkts un tajā minētā judikatūra).

112 Tā rezultātā pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepieņemama.

113 Katrā ziņā šī sprieduma 108. punktā kopsavilkumā norādītā argumentācija, ņemot vērā šī sprieduma 46. un 47. punktā atgādināto judikatūru, ir pilnībā nepamatota.

114 Tātad šis pamats ir jānoraida kopumā.

2. Par otro AOI un SCTC iesniegtās apelācijas sūdzības pamatu – tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kā arī Vispārējās tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta pārkāpumu

a) Lietas dalībnieku argumenti

115 Pirmkārt, AOI un SCTC apgalvo, ka Vispārējā tiesa, neievērojot sava reglamenta 48. panta 2. punktu, ir pārkāpusi tiesības uz aizstāvību, pati pārņemot jaunu argumentu, ko Komisija norādījusi savā atbildē uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu.

116 Šajā atbildē Komisija esot atgriezies pie saviem iepriekšējiem paziņojumiem, ka administratīvajā procesā *Universal* un *Universal Leaf* esot izdevies atspēkot pieņēmumu par izšķirošas ietekmes faktisku īstenošanu, kas izriet no *Deltafina* akciju turēšanas pilnā apmērā, un pirmo reizi esot apliecinājusi, ka ir izvēlējusies nepamatoties uz šo pieņēmumu, bet konstatēt atbildību uz divkārša pamata, ņemot vērā arī papildu pierādījumus, par kuriem tā apgalvo, ka tādu nebija attiecībā uz mātessabiedrībām *Universal* un *Universal Leaf*. AOI un SCTC neesot bijusi iespēja savos rakstveida iesniegumos atbildēt uz argumentu par šo divkāršo pamatu.

117 Otrkārt, AOI un SCTC uzsver, ka Komisijai atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai ir pienākums sekot apstrīdētajā lēmumā esošajam pamatojumam un tā nevar to *a posteriori* attaisnot Savienības tiesā. Šāds pienākums *a fortiori* attiecoties uz Vispārējo tiesu.

118 AOI un SCTC norāda, ka apstrīdētā lēmuma 371.–373. apsvērumā neesot nevienas norādes uz Vispārējās tiesas atgādināto divkāršā pamata kritēriju. Pēdējā minētā tādējādi esot noteikusi metodi, ko, kā tiek apgalvots, izmantojusi Komisija, to izsecinot *a posteriori* no šī lēmuma konteksta. Iemesli, kas varētu būt likuši Komisijai neviennozīmīgi izpausties minētajā lēmumā, katrā ziņā neļaujot Vispārējai tiesai kompensēt Komisijas pamatojuma kļūdas, ne arī pamatot to *a posteriori*.

119 Komisija uzskata, ka apelācijas sūdzības otrais pamats ir nepieņemams, jo arguments, kas ir balstīts uz procesuālu pārkāpumu Vispārējā tiesā, esot pieņemams apelācijas stadijā tikai tad, ja šis pārkāpums ir aizskāris prasītāja tiesības. AOI un SCTC neesot pierādījušas, ka to tiesības ir tikušas aizskartas. Turklāt Komisija apgalvo, ka šis pamats ir neefektīvs.

b) Tiesas vērtējums

- 120 Vispirms ir jānoraida argumentācija, ar kuru Komisija apgalvo, ka šis pamats ir nepieņemams. Kā to savu secinājumu 187. un 188. punktā norādījusi ģenerālvokāte, *AOI* un *SCTC* norādītie argumenti ir par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu. Šāds pārkāpums, ja tāds tiktu pierādīts, var būt pamats apstrīdētā lēmuma atcelšanai.
- 121 Tomēr, kas attiecas uz lietas būtību, vispirms ir jākonstatē, ka pretēji tam, ko apgalvo *AOI* un *SCTC*, Vispārējā tiesa savu vērtējumu ir pamatojusi nevis ar jaunu argumentu, ko Komisija norādījusi tiesvedībā, bet ar savu pašas apstrīdētā lēmuma, aplūkojot to kopumā, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma 141. un nākamajiem punktiem, interpretāciju. Konkrētāk, no tā 147. punkta izriet, ka Komisijas paziņojumus tiesvedībā Vispārējā tiesa ir ņēmusi vērā, tikai lai nostiprinātu savu šī lēmuma interpretāciju.
- 122 Tādējādi, pirmkārt, *AOI* un *SCTC* norādītais arguments, ka Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi apstrīdētajā lēmumā esošo pamatojumu, bet pati esot pārņēmusi jaunu argumentu, ko Komisija norādījusi tiesvedībā, ir jānoraida.
- 123 Otrkārt, *AOI* un *SCTC* arguments par Vispārējās tiesas Reglamenta 48. panta 2. punkta pārkāpumu, kā to juridiski pamatoti norāda Komisija, ir neefektīvs. Katrā ziņā pretēji tam, ko tās apgalvo, šī norma nebūtu jāinterpretē kā tāda, kas ierobežo Vispārējās tiesas vērtēšanas pilnvaras, kādēļ pēdējai minētai būtu liegts pieņemt konkrētu lēmuma interpretāciju, pamatojot ar to, ka šādu pašu interpretāciju ar nokavēšanos ierosinājis kāds no tiesvedības dalībniekiem. Turklāt *AOI* un *SCTC* bija iespēja pirmās instances tiesas sēdē ieņemt nostāju attiecībā uz Komisijas paziņojumiem.
- 124 No tā izriet, ka apelācijas sūdzības pamatojumam norādītais otrais pamats ir jānoraida.

3. Par *AOI* un *SCTC* apelācijas sūdzības trešo pamatu – vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

a) Lietas dalībnieku argumenti

- 125 Pirmkārt, *AOI* un *SCTC* norāda, ka Vispārējās tiesas pieņemtais divkārsšā pamata kritērijs, lai konstatētu izšķirošās ietekmes faktisko īstenošanu un tādējādi vainotu mātesabiedrības to pilnībā kontrolētās meitassabiedrības rīcībā, ietver trīs kļūdas.
- 126 Pirmkārt, šī metode radot diskrimināciju starp sabiedrībām atbilstoši to argumentācijas pamatotībai prasības ietvaros. Pieņemot metodi, ar kuru aiz piesardzības tiek filtrēta attiecīgā pieņēmuma atspēkošana atbilstoši papildu pierādījumu esamībai, Komisija esot rīkojusies spekulatīvi un diskriminējoši attiecībā uz sabiedrībām, uz kurām attiecas apstrīdētais lēmums, salīdzinājumā ar tām, uz kurām tas neattiecas.
- 127 Otrkārt, *AOI* un *SCTC* uzskata, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, uzskatot, ka Komisija bija paaugstinājusi prasīto pierādīšanas līmeni, jo Vispārējā tiesa neesot atzinusi, ka Komisija būtu pakārtojusi attiecīgā pieņēmuma piemērošanu papildu norādēm. Komisija tādējādi esot varējusi piemērot šo pieņēmumu, neizmantojot citu pamatu, lai attaisnotu izšķirošās ietekmes faktisko īstenošanu.
- 128 Treškārt, *AOI* un *SCTC* norāda, ka apstrīdētā lēmuma 376. apsvērumā Komisija ir izslēgusi *Universal* un *Universal Leaf* atbildību, jo lietas materiālos nebija nekādu norāžu par būtisku pēdējo minēto dalību pārkāpumā. Tā kā Komisija nekādi nav apstiprinājusi, ka *SCC* un *SCTC* ir būtiski piedalījušās *WWTE* izdarītajā pārkāpumā, bet tomēr ir saukusi tās pie atbildības, tā esot tām piemērojusi dažādus kritērijus un tādējādi pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu.

- 129 Otrkārt, *AOI* un *SCTC* norāda uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, piemērojot metodi par atbildības par pārkāpumu piedēvēšanu.
- 130 Pirmkārt, Vispārējā tiesa neesot pārbaudījusi, vai pastāv vienota ekonomiskā vienība starp *Deltafina*, *Universal* un *Universal Leaf*. Tādējādi, kā uzskata *AOI* un *SCTC*, Vispārējā tiesa nevarēja noteikt, vai attieksme pret tām ir diskriminējoša salīdzinājumā ar pēdējām minētajām. Turklāt no lietas materiāliem izrietot, ka *Universal* bija informējusi Komisiju, ka tā atbalstīja *Taes*, kas ir tās meitassabiedrība, lēmumu sadarboties un ka abas meitassabiedrības ir piedalījušās nolīgumos, kas varēja norādīt uz izšķirošas ietekmes īstenošanu attiecībā uz šīm meitassabiedrībām.
- 131 Otrkārt, *AOI* un *SCTC* apgalvo, ka *SCC* un *SCTC* situācija noteikti bija analoga *Universal* un *Universal Leaf* situācijai, jo visām šīm sabiedrībām to meitassabiedrības piederēja pilnā apmērā. Tā kā Vispārējā tiesa daļēji atcēla apstrīdēto lēmumu, ciktāl tas skāra *TCLT*, tai esot bijusi jāatceļ arī atbildības piedēvēšana *SCC* un *SCTC*, lai izvairītos no diskriminējošas attieksmes salīdzinājumā ar *Universal* un *Universal Leaf*.

b) Tiesas vērtējums

- 132 Pirmkārt, attiecībā uz divkāršā pamata kritēriju, ko saskaņā ar Vispārējās tiesas konstatējumiem pieņēmusi Komisija, lai noteiktu mātessabiedrību, kuru meitassabiedrības ir bijušas apstrīdētajā lēmumā norādītās aizliegtās vienošanās dalībnieces, atbildību, ir jāatgādina, ka Vispārējā tiesa šo Komisijas pieeju ir izsecinājusi no detalizētas šī lēmuma analīzes un šajā analīzē, kā tas ticis konstatēts šī sprieduma 121. punktā, nav pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā.
- 133 Konkrētāk, Vispārējā tiesa ar savu interpretāciju juridiski pamatoti ir atspēkojusi *AOI* un *SCTC* piedāvāto apstrīdētā lēmuma 376. apsvēruma nozīmi, saskaņā ar kuru Komisija šīs pēdējās minētās sabiedrības nesauc pie atbildības tādēļ, ka nebija pierādījumu, kas norādītu uz būtisku *Universal Leaf* un *Universal* dalību pārkāpumā, jo šāda izpratne būtu pretrunā šī lēmuma izpratnei kopumā, it īpaši tā 18., 376., 384., 391., 392., 397., 399. un 400. apsvērumam, kurus turklāt Vispārējā tiesa pārbaudījusi pārsūdzētā sprieduma 133. punktā.
- 134 Turklāt šī sprieduma 51.–53. punktā tika konstatēts, ka, ņemot vērā šaubas, kādas Komisijai bija attiecībā uz tāda lēmuma tiesiskumu, kas pamatots tikai ar vienu neatspēkotu pieņēmumu par izšķirošu ietekmi, Vispārējā tiesa varēja nospriest, ka šajā lietā Komisija varēja sev noteikt stingrāku pierādīšanas pienākumu par to, kāds principā varēja tikt uzskatīts par pietiekamu, ņemot vērā šī sprieduma 46. un 47. punktā atgādināto judikatūru.
- 135 Ir jāprecizē, ka Vispārējās tiesas izmantotais divkāršā pamata kritērijs ir objektīvs kritērijs, jo ar to vienīgi tiek pieprasīti pierādījumi, lai apstiprinātu pieņēmumu par izšķirošu ietekmi, ko īstenojusi attiecīgā mātessabiedrība attiecībā uz savu meitassabiedrību, kas izriet no visa pēdējās minētās kapitāla turējuma. Tādējādi pretēji tam, ko apgalvo *AOI* un *SCTC*, šis kritērijs nav pamatots ar sabiedrību, uz kurām attiecas apstrīdētais lēmums, attiecīgās argumentācijas pamatotību.
- 136 Otrkārt, attiecībā uz divkāršā pamata kritērija piemērošanu šajā lietā ir jānorāda, ka ar savu argumentāciju *AOI* un *SCTC* būtībā norāda, ka Vispārējai tiesai esot bijis jāpārbauda, vai pastāvēja ekonomiska vienība starp *Deltafina*, *Universal* un *Universal Leaf*, un ka pozitīva konstatējuma šajā sakarā gadījumā Vispārējai tiesai esot bijis jāatceļ apstrīdētais lēmums, ciktāl tas skar *SCC* un *SCTC*, jo pēdējās minētās tikušas diskriminētas salīdzinājumā ar *Universal* un *Universal Leaf*.

137 Šajā sakarā ir tikai jāatgādina, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 141.–147. punktā juridiski pamatoti ir norādījusi, ka Komisija ir piemērojusi vienu un to pašu kritēriju visām mātessabiedrībām un ka, izņemot *TCLT* gadījumu, tā ir noteikusi šo sabiedrību atbildību, izmantojot tādu pierādījumu esamību, kas apstiprina pieņēmumu par šo pēdējo minēto īstenoto izšķirošo ietekmi, kura izrietēja no tā, ka mātessabiedrībām piederēja viss to meitassabiedrību kapitāls.

138 Šajos apstākļos, tā kā *AOI* un *SCTC* nav pierādījušas nekādu vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, pēdējo minēto apelācijas sūdzības pamatojumam norādītais trešais pamats ir jānoraida.

4. Par lūgumu samazināt naudas sodu

139 *AOI* un *SCTC* uzskata, ka apstrīdētā lēmuma atcelšanas gadījumā būtu jāsamazina *AOI* un *SCTC* uzliktais naudas sods.

140 Tā kā, ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, apstrīdētais lēmums nav jāatceļ, lūgums atcelt *AOI* un *SCTC* uzlikto naudas sodu, kas turklāt nav ticis iesniegts Vispārējā tiesā, katrā ziņā ir jānoraida.

141 Tā kā neviens no *AOI* un *SCTC* norādītajiem pamatiem to apelācijas sūdzības pamatošanai nevar tikt pieņemts, tā ir jānoraida.

V – Par tiesāšanās izdevumiem

142 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

143 Tā kā spriedums attiecībā uz *AOI* un *SCTC* apelācijas sūdzību lietā C-628/10 P ir nelabvēlīgs un tā kā Komisija ir prasījusi piespriest tām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tām ir jāpiespriež atlīdzināt ar šo apelāciju saistītos tiesāšanās izdevumus.

144 Tā kā spriedums attiecībā uz Komisijas apelācijas sūdzību lietā C-14/11 P ir nelabvēlīgs un tā kā *AOI*, kā arī *SCTC* ir prasījušas piespriest tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, tai ir jāpiespriež atlīdzināt ar šo apelāciju saistītos tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **apelācijas sūdzības noraidīt;**
- 2) *Alliance One International Inc.* un *Standard Commercial Tobacco Co. Inc.* sedz savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus saistībā ar apelācijas tiesvedību lietā C-628/10 P;
- 3) Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzina *Alliance One International Inc.*, *Standard Commercial Tobacco Co. Inc.* un *Trans-Continental Leaf Tobacco Corp. Ltd.* tiesāšanās izdevumus saistībā ar apelācijas tiesvedību lietā C-14/11 P.

[Paraksti]